

Jak si poradit s domácími úkoly

7 tipů jak řešit různé problémové situace, které mohou vzniknout při psaní úloh.

Blíží se začátek školního roku, a tak není času nazbyt. Naše rady vám ušetří čas, který byste strávili dohadováním se s dítětem, a mohou vám pomoci najít správné řešení.

Já to neumím, úkol je moc těžký.

Nejdříve byste měli s potomkem projít pokyny, zda jim rozumí. Přitom ho však nezapomeňte povzbudit, ať úkol udělá sám. Další možností je, že dítě, které si stěžuje na obtížnost úlohy, touží po pozornosti rodiče. Ani to není neobvyklé. V tom případě byste ho však neměli přesvědčovat, že úkol není příliš těžký. Raději mu dejte najevo, že ho chápete. Můžete mu vyprávět třeba situaci ze svého dětství, kdy i pro vás byla nějaká školní látka těžká. Při hledání řešení se nezapomeňte dítěte zeptat, co si myslí, že by mohlo pomoci. Třeba sedmiletý syn mojí kamarádky se nedokázal naučit číst. Když se ho matka zeptala, co by mu podle jeho názoru pomohlo, navrhl, že bude číst komiksy pro děti. Rodiče s tím souhlasili a nechali na něm, ať si nějaký vybere. O několik měsíců později četba patřila mezi jeho nejoblíbenější činnosti.

Ted' ne, udělám to potom.

Kvůli této větě se rodiče s dětmi dokáží dohadovat celý večer. Navíc když se domácí úkoly nechají na ‚potom‘, často se udělají rychle a ledabyle. Řešení spočívá v tom, že budete trvat na vyhrazeném čase. Pokud má dítě sklon práci odkládat, je třeba toto pravidlo prosazovat co nejdůsledněji. Velmi také pomáhá, když se potomkovi, jakmile nastal čas pro úkoly, pozastaví jeho oblíbené činnosti. Třeba telefonování, videohry, sledování televize nebo návštěvy kamarádů.

Pomoz mi s tím.

Do určité míry by měli rodiče dětem s úkoly pomáhat. Pomoc by se však měla omezit na to, že dítěti pomůžeme pochopit pokyny. Pak ho povzbudíme, aby práci dokončilo samostatně. Tím mu vlastně sdělíme, že je schopné udělat si své domácí úkoly samo. Úlohu mu pak vždy zkontrolujeme. Pokud v ní najdete chyby, můžete třeba říct: Máš tam tři chyby, přijdeš na to, které to jsou? V žádném případě nedělejte úkol za dítě. Tím mu jen dáte najevo, že není schopné udělat práci bez vás.

Je to špatně.

Některé děti jsou perfekcionisté a kvůli tomu, že něco neudělaly úplně nejlépe, se dokážou

i rozplakat. Pro ně totiž platí: všechno, nebo nic. Buď je to dokonalé, nebo to nemá žádnou cenu. Rodiče na to často reagují třeba: „Ale Janičko, neměla by sis to tak brát. Vždyť jsi to namalovala hezky.“ Říkají to, protože doufají, že svým dětem poskytnou optimističtější pohled na sebe sama. Pokud je však vaše dítě perfekcionista, nebude to účinkovat.

Čím víc ho budete přesvědčovat, tím víc bude přesvědčovat ono vás o opaku. Takové odmítání jeho pocitů téměř vždy vyvolá spor, který rodiče prohrávají. Abyste svému perfekcionistovi pomohli získat zdravější náhled na věc, zkuste mu raději jeho pocity vysvětlit nebo se s ním ztotožnit. Například: „Janičko, jsi ze svého výkresu asi zklamaná. Mám pravdu?“ Takové reakce se mnohem pravděpodobněji setkají s pozitivní odezvou než ty, které obsahují slova neměl/a bys. Tato slova u dětí stejně jako u dospělých způsobují, že přestanou komunikovat a uzavrou se.

V krajním případě, kdy dítě neustále nad vším naříká, že mu to nejde, by možná bylo vhodné říci například: „Je v pořádku, že chceš věci dělat dobře, a cítíš se špatně, protože se ti něco nepovedlo udělat tak, jak jsi chtěl. Nicméně není v pořádku, když kvůli tomu naříkáš. Jestli chceš, můžeme si o tom spolu popovídat a ty můžeš opravit to, co se ti nelíbí. Ale bez pláče.“

Dělám úkoly celý večer.

Máte dítě, které dělá domácí úkoly příliš dlouho? Pokud ano, v zájmu zachování duševního zdraví všech zúčastněných je třeba s tím něco udělat. Jeho vysedávání nad školními úlohami po celý večer může totiž narušovat chod celé domácnosti.

Jedno z možných řešení je pozastavit všechny oblíbené činnosti, dokud nemá práci hotovou. Tato strategie u většiny dětí účinkuje, jiné se tím nenechají vyvést z míry a navzdory tomu se s úkoly loudají. V takovém případě trvejte na tom, že dítě bude dodržovat začátek a konec času vyhrazeného pro práci do školy. Jakmile tento čas vyprší, posbírejte všechny učebnice a sešity a dejte je pryč. To je totiž výborná lekce pro život. V zaměstnání se lidé také musejí naučit udělat svou práci do určité doby. Pokud tomu tak není, jsou povinni vysvětlit to svému šéfovi a nést následky. Důsledky chybějícího úkolu jsou záležitostí vašeho dítěte a jeho učitele. Vy jste tu jenom proto, abyste v případě potřeby poradili a dítě motivovali – a jako bonus je trochu naučili hospodařit s časem!

Takhle nám to paní učitelka neříkala.

Naše ratolesti za námi přijdou, abychom jim pomohli s domácími úkoly, my se snažíme jim pomoci, a oni si pak stěžují: „Paní učitelka nám neříkala, že to máme dělat takhle!“ Pokud se toho vaše dítě dopouští jen občas, obvykle ho stačí požádat, aby tedy řeklo, jak to učitel chce, a pak ho nechat, aby úkol udělalo. V případě, že to dělá často, připravte se na něj dopředu. Až u vás příště vyhledá pomoc, zeptejte se ho nejdříve: „A jak vám řekla učitelka, že se to má dělat?“ Zní-li odpověď „Nevím“, zeptejte se „A jak by se to dalo zjistit?“ Váš potomek je obvykle schopen to zjistit buď od kamarádů, nebo od učitelky. Ačkoli rodiče jsou často schopni dětem požadovanou pomoc poskytnout, mnohem větší pomocí pro ně může být, když je nasměrujete jinam. Učí je to, aby se spoléhaly samy na sebe. A je to dobrá prevence proti stížnostem na kvalitu vaší pomoci!

Zapomněl jsem si zadání ve škole.

Dobří žáci si většinou zadání nikdy nezapomenou. Z nějakého důvodu si vždy pamatují, že to, co potřebují k vypracování domácího úkolu, si mají přinést domů. Zapomínají spíše žáčci, kteří mají se školní prací nějaké potíže. Není to žádný velký problém, pokud se to stává jen

občas. U notorického zapomnětlivce však bude zapotřebí přistoupit k akci. Kupte dítěti sešitek, kam si bude zadání úkolů zapisovat. Požadujte, aby do něho každý den udělalo zápis.

Je-li to potřeba, žádejte rovněž, aby si dítě nechalo zadání podepsat učitelkou. Dejte potomkovi na vědomí, že pokud z jakéhokoli důvodu ve škole zapomene sešitek nebo něco, co je k vypracování domácího úkolu potřeba, nebude se moci ten den věnovat žádné ze svých oblíbených činností. Až jednoho dne opět ‚zapomene‘ a vy se navrženého plánu budete držet, bude protestovat. S největší pravděpodobností vás zaplaví přívalem důvodů, proč byste mu měli dát ještě jednu příležitost. Nejlepší službu mu však prokážete, když mu odpovíte: „Ano, samozřejmě, že si zasloužíš další příležitost. Dostaneš ji ale až zítra. Pro dnešek dál platí – žádný počítač ani televize.“